

Svar på frågor som ställdes vid Jordbruksverkets webinarium "Betesmarker inför SAM-ansökan" den 31 januari 2025

Nedan finns svar på frågor som ställdes vid Jordbruksverkets webinarium Betesmarker inför SAM-ansökan som var den 31 januari 2025.

	Fråga	Svar/kommentar/läsanvisning
1	Åkermark, definition "lämplig för växtodling"? Ska det inte vara "lämplig att plöja" Känns som om det ibland är onödigt svårt att föra över marker till betesmark! Många små steniga skiften kan knappast räknas som åkermark i dagens läge, utan bör kunna definieras som betesmark. Sköts de som betesmark utan gödsling, etc har de ofta god potential att få höga naturvärden på sikt!	Ett stenigt skifte kan innebära att skiftet inte är lämpligt för växtodling. När marken uppnår höga naturvärden så kommer den kunna klassas in som betesmark oavsett om den är stenig eller inte.
2	Ny betesmark: Förhållningssätt till blåbärsris?	Blåbärsris är godkänt i marker som inte ger rätt till gårdsstöd, till exempel skogsbete. Det får finnas blåbärsris även på marker som ger rätt till gårdsstöd, men det ingår inte i bedömningen av om det finns tillräckligt med "gräs, örter och hävdad ljung".
3	Bild 6: Ska det vara "Trä-" eller "Träd-" tillväxt?	Trätillväxt
4	Får vi använda dessa bilder i vår kontakt med lantbrukare, infomaterial, kurs mm?	Ja absolut. De ska vara till er hjälp.
5	Räknas liggande död ved in i PRO RATA?	Ja, om det gör att det är svåråtkomligt för djuren att beta.
6	Var kommer presentationen och inspelningen finnas tillgänglig, om man vill tipsa andra som inte är med på den här kursen (frågar	Vi kommer att lägga upp filmerna på Konsultinfo och Ladan.

	nu då jag själv tyvärr måste avvika strax)	
7	Bild 2, vad skulle ni säga om vid rövning - kan slyet ligga kvar när det är i den höjden? (Krävs väldigt mycket jobb för att forsla bort...)	Oklart vilken bild som avses men om det är i stor omfattning så kan det röjda riset inte ligga kvar då det hindrar djuren från att beta och hindrar gräs och örter att växa. I beräkningen av miljöersättning för betesmarker och slåtterängar så finns den arbetskostnaden inlagd.
8	Slide 14, kan inte bilden till höger vara skogsbete?	Nej. Senare i presentationen är det tydligare vad som krävs avseende kontinuitet, variation och luckighet för att det ska ingå i markklassen för skogsbete.
9	Hur skall man göra med likåldrig "skog" för att det skall bli godkänd betesmark?	Generellt så står träden i dungar och det finns öppna områden mellan dungarna i en betesmark. Vid skapande/restaurering av en betesmark så kan det vara bra att ta kontakt med en betesmarksrådgivare.
10	Har ni tips om hur vi kan motivera att underkänna högväxta björkdungar pga trätillväxt när dessa är de enda områden som levererar foder i fältskiktet vid återkommande torra somrar?	Är dungen mindre än 500 m ² då ingår den i blocket men är den större så kommer den inte klassas som ägoslaget betesmark.
11	Om man har solceller på åkermarken och den betas. Kan den då godkännas som betesmark isället?" Den är ju inte längre lämplig för växtodling men fodervärde finns och aktivitet sker	Solceller räknas som en annan verksamhet än jordbruksverksamhet och man kan därför i normalfallet inte söka gårdsstöd på jordbruksmark där det finns solceller. Läs mer här https://jordbruksverket.se/stod/jordbruk-tradgard-och-rennaring/jordbruksmark/gardsstod
12	Åkermark med mycket stark lutning, är det skäl nog att lägga om till betesmark? Dvs det går inte att köra vanlig traktor i lutningen.	Det är okej att ha betesdjur på sådan mark utan att det för den skull ändrar ägoslag till betesmark. Bedömning behöver göras i det enskilda fallet. Växer det till exempel fortfarande vallgröda på marken är det inte okej att ändra till betesmark. Stark lutning kan göra att marken inte är lämplig för växtodling.

13	Vad är er definition på "vallgröda", då det inte går att göra till betesmark?	Vallgräs eller vallbaljväxter eller en blandning av dessa, dvs. betes- eller slåttervall på åkermark.
14	Fråga om ändring av åkermark till betesmark: Kan inte en mark med vallinsådd sedan många år tillbaka och som har naturaliserats bli betesmark?	Om marken har fått floravärden som motsvarar särskilda värden går det bra, annars inte.
15	Men med det resonemanget så är väl klassen "allmän skötsel" överflödig då det i princip bara är gammal åker som har sådan klassning?	Det stämmer inte men våra exempel ska hjälpa er att inte söka in de självklara fallen.
16	Gällande omklassning från åker till betesmark: Tar man hänsyn till biotopskyddade element som åkerholmar och stenrösen i bedömningen? T.ex. om åkermarken är stor men har rikligt med biotopskyddade element som åkerholmar och stenrösen så att det krävs dispens från biotopskyddet för att ta bort elementen innan marken är lämplig (eller ens möjlig) för växtodling.	Sådan åkermark kan fortfarande användas som betesvall och rymms inom definitionen av åkermark. Vid ändring av ägoslag tas ingen särskild hänsyn till biotopskyddade element just eftersom de redan är skyddade via miljöbalken. Däremot innehåller en mark väldigt många brukningshinder, som gör att marken inte KAN brukas för växtodling då finns det skäl.
17	Riskerar sådana beten som blivit godkända tidigare att bli underkända nu vid en kontroll?	Nej. Mark som är klassad som betesmark kvarstår som betesmark vid kontroll, såvida de inte har använts som åkermark (jordbearbetning + sådd av ny vall).
18	Måste en gammal ogödslad åkermark som inte varit plöjd hålla särskilda värden för att kunna klassas om, eller kan den ha allmänna värden?	Ja, den måste ha särskilda värden eller av andra orsaker inte kunna användas för växtodling
19	Lutning som kan ha varit ok för en Volvo BM och slåtterbalk men som inte klarar dagens traktor och hackvagn, där borde väl ändå omklassning vara okej? Man måste väl ändå väga in hur dagens maskiner ser ut?	Se tidigare svar rad 12
20	är det ok att hägna in en bit av intilliggande mark som inte är blocklagd betesmark, tex en intilliggande skogsbit och tillskottsfodra där?	Ja. Villkoret om förbud mot tillskottsfodring gäller på den del av marken som är särskilda värden och där lantbrukaren söker särskild skötsel.

21	Är bara variationen ett skäl till särskilda värden? Kan du ge exempel?	Variation är en indikator på att det ofta finns högre värden. Men är inte sig själv ett skäl till särskilda värden.
22	Räknas immateriella kulturvärden in?	De natur- och kulturvärden vi beaktar är de värden som är kopplade till att marken betas. Kulturvärdena ska finnas på marken. Immateriella kulturvärden som levande traditioner, seder och bruk är inget vi bedömer i sig, snarare resultatet av dem.
23	hållar i betesmarker borde väl oxå vara en sak som adderar till en marks värde, blir ju ett annat mikroklimat? Ofta finns även äldre ekar i anknutning till dessa. Blandvärden hade varit bra att lyfta, hur bedömer vi detta?	Ja. Ingår i variationsrika betesmarker och är exempel på sådana marker som lantbrukaren kan sätta krysset för särskilda värden på. Läs gärna mer i Instruktionen för Stödberättigande jordbruksmark. Där står bl.a om blandade värden.
24		Notera att de punktlistor som finns i presentationen är ett förslag på frågor som man kan ställa till den som söker jordbrukarstöd för att lära sig mer om markerna och därmed ha en grund att stå på för att sätta krysset om man söker särskild skötsel eller ej.
25	Kan ni förtydliga "ovanliga djur". Menas hotade arter?	Ja, hotade arter menas. Se rad 23
26	Inget nämndes om ängsvampar, de borde väl vara en bra indikator för särskilda värden?	Ja, dessa finns beskrivna i instruktionen som ett av de värden vi beaktar.
27	Bild 1: Bedömdes det som åkermark?	Slide 29 antas att det menas. Nej. Det är inte åker. Det är stenigt och det finns berghällar bland gräset.
28	Bild 2 och 3: Allmänna värden eller åkermark?	Slide 30 antas att det menas. Allmänna värden betesmark. Det är inte åker eftersom den i blockdatabasen är klassat som betesmark. Fotot med maskrosor har en del sten i marken, vilket inte syns på fotot.
29	Så om bilden till vänster är åker, kan den aldrig bli betesmark	Den kan inte ändras till betesmark i dag. Därmed inte sagt att den "aldrig" kan få tillräckliga värden för att bli betesmark.

30	Skulle det vara nysökt mark, hur skulle ni bedöma de tre exemplen då?	Att de troligtvis fått vara kvar som åkermark utifrån det som vi ser.
31	Ja men frågan var om bilden ni visade hade varit åker, hade den då inte kunnat bli betesmark eftersom den inte kunde få särskild skötsel?	Stämmer
32	Hur får ni kunskap om det är en känd lokal för fåglar eller fladdermöss? De är ju troligt att de inte syns vid ert besök.	Det finns kartlager med den informationen.
33	De marker som visas som "svårbedömda" känns som väldigt fina fladdermusmiljöer. Lite koppling till min tidigare fråga.	Ja. Det är just därför man som lantbrukare ska söka särskild skötsel på sådana svårbedömda marker.
34	Är det möjligt att få särskilda värden pga träden här i norr? (inga ädellöv)	Ja, i norr kan säl, rönn, gamla tallar mm vara skäl för särskilda värden.
35	Hur markerna ser ut skiljer sig en hel del beroende på var i landet man befinner sig. Hur tar ni hänsyn till det i bedömningen av särskilda eller allmänna värden?	Det beaktas. Bild 36 var från norra Sverige som exempel.
36	Hur bedöms strandbete, delar ni ofta upp i särskilda värden med en strandlinje, eller hur "högt" upp på strandbetet är särskild/allmänna. Hur bedömer ni den?	Det är en bedömning från mark till mark. Hur markklasser bedöms och avgränsas finns att läsa mer om i Instruktionen för stödbrättigad jordbruksmark.
37	Om man bryter upp stubbar på en gammal åkermark som planterad med gran för 30 år sedan blir det en då en åkermark igen eller kan jag klassa det som betesmark som är avsikten med åtgärden?	Vi bedömer utifrån grunddefinitionerna. Är det mark som är lämplig för växtodling så klassas det som åkermark. Det är en bedömning från fall till fall.
38	Hur är rutinen för fältpersonal från JV som ska göra fältbedömningen av AV-SV? Tar hen kontakt med den sökande innan besöket och ger återkoppling efter?	Innan ett besök på ett block i fält tar ajourhållaren kontakt med lantbrukaren och informera om sitt besök och vad uppdraget innebär. Om man inte får tag i lantbrukaren kan man lämna kontaktuppgifter som gör att lantbrukaren kan nå ajourhållaren. Efter besöket återkopplas ajourhållningsbesöket via Kommentar till lantbrukare i SAMi i Basen på det berörda

		blocket. Besöket kan utöver detta återkopplas till lantbrukaren muntligt eller skriftligt om det är något man har kommit överens om med lantbrukaren. Lantbrukaren kan sedan skicka in synpunkter på ajourhållningens bedömning till blocksupporten. Blocksupporten tar emot skriftliga synpunkter fram tills beslut om utbetalning, efter det får lantbrukaren överklaga utbetalningsbeslutet.
39	Har ni varit ut på den marken eller är det något ni kan komma att göra under 2025 om det inte hunnits med? (vid frågor kring detta nu inför SAM tänker jag)	De tillfälliga markklasserna har vi inte hunnit fältbesöka 2024 och dessa bedöms kräva en fältbedömning för att bli klara. Det är orsaken till att dessa har en tillfällig markklass och kommer att fältbesökas under fältsäsongen 2025.
40	Om en lantbrukare sökt särskilda värden för 2024, och fått en tillfällig markklass, men nu 2025 inser att de inte borde sökt särskilda värden utan bara allmänna. Hur ska man gå tillväga då?	Om lantbrukaren ångrar sig och inte vill ha ett åtagande för särskild skötsel oavsett resultatet från bedömningen kan man skicka in en ändring av åtagandet till allmän skötsel 2025. Om det beror på att man inte tror att marken håller för betsemark eller slåtteräng med särskilda värden kan man avvakta bedömningen så blir åtagandet rätt då bedömningen väl sker.
41	Ok att hägna in enstaka småträd i en ganska öppen betesmark med allmänna eller särskilda värden för att skona dem från avbetning och skapa mer variation i framtiden?	Ja, om det är under 100 kvm så gör vi inget åt de ytorna
42	Ska lantbrukare låta bli att söka särskilda värden om risken är stor att vildsvin kommer och plöjer upp marken? Räknas det som jordbearbetning?	Man kan absolut söka, men man ska vara medveten om att man behöver anmäla problem till länsstyrelsen när de uppstår. Samt att det kan sluta med att man inte kan ha kvar åtagandet och då kan det avslutas med hänvisning till exceptionella händelser/force majeure. Nej, det är inte jordbearbetning.
43	Om den sökande är "missnöjd" med AV-klassningen, t.ex pga av	Rekommendationen är att först prata med den som bedömt marken

	att alla värden troligen inte noterats vid bedömningen, kan hen söka igen då med en kommentar under Övriga upplysningar eller kontakta någon på JV?	när den återkopplat om sin bedömning. Om inte kontakt kan tas i samband med bedömningen kan man lämna synpunkterna i samband med kommunikeringen av åtagandet, dvs då markklassbilagan skickas ut. I nästa steg kan man överklaga åtagandebeslutet om man inte anser att klassningen är rätt.
44		Vi kan lägga till att vill man inte gå så långt som en överklagan, så kan man önska en ny bedömning genom en ändring från allmän skötsel till särskild skötsel. Bra om sökande då är tydlig med varför hen inte tycker att den tidigare bedömningen är korrekt.
45	Vad blir utgången för lantbrukaren om de söker in betesmark men det bedöms ex ff som restaureringsmark (alltså behöver fler år på sig). Kan de få sanktioner på något sätt? Det finns en rädsla att inte våga ta in ny mark (fastän det är mark som de betat många år) hos osäkra lantbrukare.	Vi återkommer med ett generellt svar om sanktioner och återkrav.
46	Ofta lägger man till ett skifte som man är mer säker på att få godkänt, för att sedan ge kontrollanten möjlighet att lägga till den mark som faktiskt uppfyller kraven. Så jobbade Lst, kommer ni arbeta på samma sätt?	För lantbrukaren fungerar ansökan som förut, det som ändrats är vilken myndighet som bedömer marken. Så ja man kan göra så fortfarande. Gränser för marken justeras utifrån godkänd areal, det kan bli både utökning och minskning.
47	Vet ni hur den nya avskogningsförordningen påverkar, om man gör i ordning nya betesmarker som blir klassade med allmänna värden? Lantbrukare som betar med nöt.	Skogsstyrelsen är ansvarig myndighet för avskogningsförordningen så vi hänvisar alla frågor som rör den förordningen till dem.
48	Finns en rädsla hur detta kommer påverka och att restaurera pga denna förordning.	Skogsstyrelsen är ansvarig myndighet. Finns lite info här angående restaurering av betesmark Vem berörs - Skogsstyrelsen
49	Har inte Jordbruksverket, Skogsstyrelsen och även	Jordbruksverket har dialog med Skogsstyrelsen när det gäller

	Naturvårdsverket någon dialog kring detta så att någon insikt finns att ta del av? Oron är stor.	tolkning av kommissionens vägledning.
50	Om skogen betades fram till 60-70 tal. Vad skulle ni säga om tid för att kunna söka in som skogsbete?	Det beror på hur skogen har skötts efter att betet upphörde. Det finns mer information i instruktionen av stödberättigande jordbruksmark om hur skogsbete bedöms.
51	Gällande s.49 Med tanke på resonemanget om skoglig kontinuitet för att det ser öppnare ut på 70-talsflygfotot jämför med 60-tals flygfotot. Gör ni fältbesök eller avslår ni utifrån skärmgranskning? Även om det är luckhuggt på 70-talet borde det väl kunna finnas en skoglig kontinuitet i skogsbetet som helhet?	Vi gör fältbesök.
52	Finns det en lista på vilka hävdberoende arter som är skäl för gräsfattig mark?	Det finns en lista i instruktionen av stödberättigande jordbruksmark (artskyddsförordningens bilaga 1), se bilaga 4.
53	Kan hävdberoende arter vara insekter eller är det bara växter?	Det finns även faunavärden som vi tar hänsyn till. Se mer i instruktionen.
54	Finns det någon diskussion/tankar om att komplementet "svårtillgängliga platser" i framtiden även kan omfatta marker med allmän skötsel? Hade varit ett värdefullt tillskott för marker som betas ute på alla öar, men som i flera fall endast når upp till allmän skötsel. Svårtillgänglig plats är det ju så att säga oavsett och ofta med dyra transporter.	Hör inte riktigt till det här webinariet, men dagens regelverk tillåter inte komplementet svårtillgänglig plats på betesmarker och slåtterängar med allmänna värden.
55	Röjsåg med klinga? Är det godkänt för manuell slåtter?	Ja, avslagning med skarp klinga är godkänt. Det ska ge ett klippande eller skärande resultat.
56	Är det tillåtet att slå med häst och slåtterbalk? (inom ramen för komplementet manuell slåtter)	Ja
57	Om slåtterängen är artrik är det inte alltid lämpligt att slå med manuella metoder?	För att få komplement för manuell slåtter krävs att förutsättningarna för slåttern gör att det inte är praktiskt möjligt att använda andra redskap än de som räknas till

		manuella eller motormanuella. Det kan gälla om slåtterängen är stenbunden, trädrik, blöt eller har en arrondering som är komplicerad. Det kan också bero på att slåtterängen har naturvärden som <u>kan ta skada av</u> andra metoder än manuell slåtter.
58		Det kan vara lämpligt att slå den manuellt för att vissa växtarter gynnas , men det är inte samma sak som att de skadas av om man slår med traktorn.
59	Räknas häst och slåtterbalk som manuell metod?	Ja
60	Är det tillåtet att bränna äng- och betesmarker med särskilda värden? Om värdet grundar sig på växter? Om värdet grundar sig på djur, till exempel insekter?	Det finns inget rakt förbud i miljöersättningen, men man får inte vidta åtgärder som KAN skada natur- och kulturvärden. Det betyder att risken räcker. Bränningen kan vara en del av den traditionella fagningen. Att bränna utan att ha fått en bra rådgivning innan rekommenderar vi inte.
61	Tidigare programperiod har Jordbruksverket sagt att alla betesmarker ska få en markklass. Vad hände med den planen och hur tänker man framåt?	Jordbruksverket har ett regreingsuppdrag om betesmarker i CAP -28. https://jordbruksverket.se/om-jordbruksverket/vart-uppdrag/regeringsuppdrag . Det ska redovisas under 21 november 2025.
62	Räknas stenar/prorata bort även för marker berättigade till endast miljöersättning? Eller räknas de bort för vissa av dessa men inkluderas i exempelvis mosaikmark?	Pro-rata-metoden används bara i betesmarker och slåtterängar som ger rätt till gårdsstöd.
63	När jordbruksverket tog över bedömningen av betesmarker har andelen pro-rata ökat i mitt område. Hur har kunskapsöverföring mellan länsstyrelsen och jordbruksverket gått till? Ökar mängden pro-rata minskar intresset för att sköta betesmarken. Förtroendet för bedömningen minskar när det bedöms olika.	Det är samma definitioner och samma vägledning kring hur bedömningarna ska göras.

64	Många öar där det ligger slåtterängar är också i praktiken väglöst land, dvs inte möjligt att köra bil eller traktor till ängen när man väl kommit iland med båt. Får de komplementet då?	Nej, för slåtterängar kan man endast få komplementet i väglöst land. Dvs inte på öar där det saknas färja/bro. Läs mer i Instruktion för bedömning av stödberättigande jordbruksmark.
65	Att verka i skärgården medför ju väldigt mycket merkostnader, oavsett om det är bete eller slåtter, så borde man inte kunna vara generös med stöd här? Det finns ju ofta väldigt höga värden samtidigt som dålig lönsamhet leder till att hävden upphör på många håll.	Argumentet att slåtterängar på öar borde få komplementet Svårtillgänglig plats lyfts nu och då. Just nu ingår de inte i komplementet.
67	Hur är rekommendationer kring betestryck, så att dess värden inte försvinner pga för hårt betestryck?	Bete bedöms att marken ska ha varit tydligt betat en gång under säsongen och att det inte finns skadlig förnaansamling. Det innebär att vi inte har något krav på hårt betestryck.
68	De län som inte inventerar i år, när blir nästa tillfälle? (Gäller ängs- och betesmarksinventeringen)	Planen är att länen varje år inventerar, så säsongen 2026 blir nästa tillfälle
69	Måste lantbrukaren förhålla sig till TUVAs inventeringen? Vad är lägsta krav att göra? De behöver ju inte söka stöd.	Nej, men behöver inte söka några stöd eller ersättningar på sådan mark. Lägsta krav för dessa marker är att följa svensk lag. Ängs- och betesmarksinventeringen, där resultaten av inventeringen finns i databasen TUVAs, är en källa till kunskap. Om marken är inventerad och det i TUVAs finns information om naturtyper, floravärden etc. så är det troligen också särskilda värden på marken. Sådan mark kan man alltså sätta kryss för särskild skötsel på. Om marken har bedömts vara "ej aktuell" i ängs- och betesmarksinventeringen är det troligen inte särskilda värden.
70	Kommer ni lägga in powerpoint och utbildning på https://jordbruksverket.se/stod/jordbruk-tradgard-och-rennaring/sam-ansokan-och-allmant-om-	Vi kommer att lägga upp det inspelade webinariet, presentationen och frågor och svar på Konsultinfo och Ladan.

	jordbrukarstoden/bedomning-av-betesmarker-och-slatteangar där ni redan har bedömningar.	
	Finns det möjlighet att ni kort kan gå igenom fel som ger sanktioner, eller hör det inte hit?	Vi återkommer med ett generellt svar om sanktioner och återkrav.
71	Kan även tipsa om att man som lantbrukare eller konsult kan höra av sig till länsstyrelsernas betesmarksrådgivare om man har frågor eller vill göra ett gemensamt fältbesök :)	Bra tips!
72	Hur tar Jordbruksverket hänsyn till bedömning av floravärden och markklass vid fältbesök sen höst? I Östergötland var det väldigt många nysökta block med ansökan särskild skötsel som fältbesöktes sen höst och där ser vi att många block fått markklass allmänna värden. Kan vara svårt att bedöma floravärden vid fältbesök sen höst.	Särskilda värden bedöms inte endast utifrån floravärden utan ofta är det en blandning av olika värden i en betesmark vilket gör det enklare att bedöma under olika delar av året. Om marken har endast floravärden så finns ändå spår av dessa även på hösten. Marken ska ha spridd förekomst av floran och en variation. Dvs det räcker inte att det finns en rar art på en liten yta. Se mer i vår instruktion.
73	Så har man sökt ett åtagande behöver man inte dra tillbaka det om marken inte blir berättigad till stöd?	Vi återkommer med ett generellt svar om sanktioner och återkrav.
74	Det vore bra om de bedömningar av betesmarksarealer som blir klara runt 30 oktober inte ger sanktioner, eftersom det är svårt att hinna se dessa ändringar.	Det finns rutiner för hantering av ärenden där kommunikationen sker sent. Lantbrukarna ska inte drabbas av det.
75	Gäller det även då om man "översöker" ny mark? Tidigare kunde man få avdrag och sanktion om det var för mycket arealfel. Gäller det fortfarande? Kan gälla gårdsstödet tex.	Vi återkommer med ett generellt svar om sanktioner och återkrav.
76	Om man söker Betesmark på en tidigare ej blocklagd areal och marken vid kontroll inte blir godkänd som betesmark, blir endast den arealen utan stöd eller kan man dessutom få sanktion om den underkända arealen uppgår till viss procent av hela ansökan?	Vi återkommer med ett generellt svar om sanktioner och återkrav.

	Följdfråga: Om man söker Bete med särskild skötsel så söker man ju Gårdsstöd också med automatik. Om betet blir underkänt, kan man då få sanktion på gårdsstödet?	Vi återkommer med ett generellt svar om sanktioner och återkrav.
77	Finns det någon "risk" att söka särskild skötsel? Det är ju SJV/Lst som slutligen bedömer och klassar marken. Om man endast söker allmänna värden får man inte den bedömningen.	Nej det finns ingen risk för den sökande.
78	Klassar ni upp betesmark med allmän skötsel om de vid en kontroll visar sig uppfylla villkor för särskild skötsel? Eller meddelar lantbrukaren åtminstone?	Vid kontroll så bedöms aldrig en markklass. Kontrollen görs utifrån ansökt åtagande. Det är frivilligt för lantbrukaren att söka allmän skötsel eller särskild skötsel även när markklassen är särskilda värden. Kontroll har till syfte att kontrollera villkoren i dom stöden som lantbrukaren söker. Har lantbrukaren däremot ett ajourhållningsbesök och ajourhållaren bedömer att markklassen på blocket är fel, så ska detta justeras. Så är det en markklass med allmänna värden och marken hyser tillräckliga värden för särskilda värden, då ska den klassas om. Så kan lantbrukaren sedan söka särskild skötsel för den marken.